

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды ұлттық зерттеу университетінің «SD01101 – Педагогика және психология» білім беру бағдарламасының докторанты Аманжол Нәзерке Ізтілеуқызының «CLIL технологиясы негізінде болашақ жаратылыстану-математикалық бағыттағы пән мұғалімдерінің кәсіби бағытталған шет тіліндегі коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастыру» тақырыбындағы философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындалған диссертациялық жұмысына

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСШІНІҢ ПІКІРІ

Қазіргі таңда Қазақстан Республикасының білім беру саясаты жаһандық бәсекелестікке қабілетті, көптілді және кәсіби құзыреттілігі жоғары педагогикалық кадрларды даярлауға бағытталған. «Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында» айқындалғандай, жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндерді ағылшын тілінде оқытуға көшу – еліміздің стратегиялық басымдықтарының бірі. Алайда бұл реформаны жүзеге асыру барысында білім беру жүйесі күрделі қайшылықпен бетпе-бет келді: мектептерде физика, химия, биология және информатика пәндерін ағылшын тілінде оқытуға сұраныс артқанымен, жоғары оқу орындарының даярлау жүйесі пәндік білім мен тілдік дағдыларды кіріктіре оқытудың (CLIL) тиімді әдістемелік механизмдерін толық қалыптастырып үлгермеді.

Докторант Аманжол Нәзерке Ізтілеуқызының диссертациялық жұмысы – осы өзекті мәселені шешуге бағытталған іргелі зерттеу. Ізденуші болашақ мұғалімдердің кәсіби даярлығын жетілдірудің кілті ретінде әлемдік практикада өзін ақтаған CLIL (Content and Language Integrated Learning) технологиясын таңдап алған. Зерттеу жұмысының дер кезінде орындалуы және оның қоғамдық сұранысқа сай келуі тақырыптың өзектілігін айғақтайды. Докторант ағылшын тілін жай ғана қарым-қатынас құралы емес, болашақ педагогтің кәсіби қызметі мен ғылыми танымының негізгі құралы ретінде қарастыратын жаңа әдістемелік жүйені ұсынып отыр.

Ғылыми кеңесші ретінде докторанттың теориялық ізденістерінің тереңдігін және мәселені зерттеудегі жүйелілігін ерекше атап өткім келеді. Диссертациялық жұмыс педагогика ғылымына қосылған елеулі үлес болып табылады және бірнеше маңызды ғылыми жаңалығымен құнды:

Біріншіден, докторант **«болашақ жаратылыстану-математикалық бағыттағы пән мұғалімдерінің интеграцияланған пәндік-тілдік құзыреттілігі»** ұғымының мәнін нақтылап, оған авторлық анықтама берді. Бұл ұғымды ол CLIL технологиясының «4C» тұжырымдамасы (Content, Communication, Cognition, Culture) аясында қарастырып, оның құрылымдық компоненттерін (лингвистикалық, пәндік-әдістемелік, кәсіби-коммуникативтік) айқындады. Бұл – болашақ маманның кәсіби ортада тиімді әрекет ету дайындығын сипаттайтын интегративті сапа ретінде негізделді.

Екіншіден, зерттеу барысында болашақ педагогтердің коммуникативтік құзыреттілігін қалыптастырудың **құрылымдық-мазмұндық моделі** әзірленді. Модель мақсаттық, мазмұндық, үдерістік, диагностикалық және нәтижелік компоненттерді қамтиды. Модельдің ерекшелігі – онда тілдік және пәндік мақсаттардың теңгерімі сақталып, студенттердің өзіндік тиімділік (self-efficacy) сезімін дамытуға баса назар аударылған. Сондай-ақ, «скаффолдинг» (scaffolding) стратегиялары мен кәсіби педагогикалық дискурсты дамытуға бағытталған әдіс-тәсілдер модельдің әдістемелік құндылығын арттырады.

Үшіншіден, болашақ мұғалімдерді коммуникативтік қарым-қатынасқа даярлаудың педагогикалық шарттары ғылыми тұрғыда дәйектелді. Оларға:

